

Brancheregler for DanBred KS-stationer

Dette brancheregelsæt er et supplement til gældende dansk og europæisk lovgivning og følges af DanBred KS-stationer i Danmark. Regelsættet for DanBred KS-stationer er en del af aftale om "Aftale om DanBred KS-Station", og fastsat af LFS efter indstilling fra KSS-udvalget. Formålet med regelsættet er at sikre kunderne ensartede sæddoser af den bedst mulige kvalitet.

Regelsættet består af:

Kapitel 1: Avlsregler for KS-orner

Kapitel 2: Regler for Drift og Smittebeskyttelse

Kapitel 3: Regler for Produktion og kvalitetskontrol i produktionen af sæddoser

Ajourføring af de enkelte afsnit i "Regler for DanBred KS-stationer" varetages af SEGES årligt.

Det er KS-selskabernes ansvar at overholde reglerne. Hvis et KS-selskab ønsker at ændre procedure, der afviger fra reglerne, skal dette godkendes af LFS inden afvigelsen effektueres. Hver KS-station auditeres mindst én gang årligt.

KS-selskaberne samt den tilsynsførende dyrlæge er underlagt lovgivningen på området. Den vigtigste lovgivning er nævnt her. Yderligere regler for området kan søges hos Fødevestyrelsen samt på www.retsinformation.dk.

- Bekendtgørelse om ornesæd. BEK nr 1455 af 12/12/2019.

Kapitel 1

Avlsregler for KS-orner

01 Omfang

- 01.1 Avlsregler for KS-orner udstikker retningslinierne for udvælgelsen af de orner, der indsættes på og udsættes fra DanBred KS-stationer

02 Ind – og udsættelse af orner på KS-stationerne

- 02.1 Orner til KS udpeges af SEGES, Afd. for Avl & Genetik.
- 02.2 Indsættelse og anvendelse af KS-orner er i relation til avlerne reguleres af "Regler for Avl".
- 02.3 Behovet for KS-orner og disses fordeling på race/krydsningskombination fastlægges af Danbred og KS-selskaberne, der løbende fremsender bestillingslister på orner til KS til

SEGES.

- 02.4 KS-orner udpeges i avlsbesætningerne eller på afprøvningsstation på basis af avlsindeks, afstamning og eksteriør.
- 02.5 SEGES kan kræve orner på DanBred KS-stationer udsat af avlsmæssige årsager. I den forbindelse kan SEGES indføre salgsstop for enkeltorner.
- 02.6 SEGES varetager på vegne af KS-selskaberne kontakten til avlsbesætningerne i forbindelse med indsættelse af orner på KS, herunder forespørgsler på potentielle KS-emner, samt kontraktudfærdigelse mellem opdrætter og KS-selskab for den enkelte orne, der indsættes på KS.

03 Avilstilsyn og -registrering på KS-stationer og isolationer

- 03.1 Den endelige godkendelse af orner til KS foretages af en avlskonsulent eller dennes stedfortræder ved en gennemgang af ornerne i isolationsperioden forud for indsættelse af ornerne på en KS-station.
- 03.2 Avlskonsulenten eller dennes stedfortræder kan ved stationsbesøg kassere orner, der har utilfredsstillende styrke/eksteriør og/eller afvigende racepræg, og kræve, at der ikke længere kan sælges sæd fra sådanne orner.
- 03.3 KS-selskaberne har pligt til at udsætte en kasseret orne senest én måned, efter at ornen er kasseret.
- 03.4 KS-selskaberne indberetter til- og afgangsdatoer for orner, der indgår i eller forlader KS-stationerne eller -isolationerne. Indberetningen skal ske mindst én gang pr. måned.

Kapitel 2

Regler for Drift og Smittebeskyttelse

01 Smittebeskyttelse på karantænestalde og KS-stationer

- 01.1 Besætningsområdet som benyttes til opstaldning af orner i karantænestalde og KS-stationer skal være godkendt af den tilsynsførende dyrlæge og holdes afspærret fra omgivelserne.
- 01.2 Minimumsafstand til andre svinebesætninger og biogasanlæg, samt foranstaltninger til reduktion af risiko for luftsmitte fastsættes af KS-Samarbejdsudvalget.
- 01.3 Besætningsområdet skal være rengjort og desinficeret inden indsættelse af orner.
- 01.4 Besætningsområdet skal regodkendes én gang årligt af den tilsynsførende dyrlæge.

02 Personadgang

- 02.1 Personadgang skal begrænses mest muligt og alle besøg på stationen skal godkendes af den tilsynsførende dyrlæge.

- 02.2 Al personadgang skal ske gennem forrum godkendt af tilsynsførende dyrlæge med procedurer fastsat af KS-samarbejdsudvalget.
- 02.3 Personer med adgang til ornestationen skal overholde besøgsrækkefølge og karantænetider fastsat af KS-samarbejdsudvalget, samt afgive erklæring på dette.
- 02.4 Kun medarbejdere må medbringe fødevarer og fødevarerne må ikke indeholde eller har været i kontakt med kød.
- 02.5 Udlevering af sæd fra ornestationen skal ske adskilt fra besætningsområdet.

03 Ind- og udlevering af orner til og fra besætningen

- 03.1 KS-stationer må kun tilføres orner fra karantæner med samme PRRS-status. I karantæner kan indsættes orner fra avlsbesætninger med forskellig sundhedsstatus efter procedurer fastsat af KS-samarbejdsudvalget.
- 03.2 Transport af orner skal ske i SPF-godkendte transportmidler.
- 03.3 Ind- og udleveringsfaciliteter skal godkendes af tilsynsførende dyrlæge.
- 03.4 Ind- og udleveringsfaciliteter skal rengøres og desinficeres efter hver anvendelse og udendørs områder af faciliteter skal desinficeres igen umiddelbart før brug.
- 03.5 Chaufføren skal overholde mindst 12 timers karantæne fra svin med lavere sundhedsstatus og iføre sig ren kedeldragt og rene og desinficerede støvler.
- 03.6 Ved aflæsning til flere besætninger, skal dette ske med aflæsning til besætning med højeste status først og derfra i faldende status. Delaflæsningen skal ske til i indleveringsrum, der er tomt, vasket og desinficeret.
- 03.7 Udlevering kan ske via direkte udlevering, udleveringsrum eller pålæsningsssluse, hvor det sikres at der ikke sker tilbageløb af orner og at chauffør eller personale ikke betræder henholdsvis besætningsområde og vogn.
- 03.8 Kadavere til destruktionsanstalt skal anbringes til afhentning længst muligt væk fra besætningsområdet - dog min. 50 meter. Kadaverne skal placeres i container eller på anden måde være forsvarligt tildækkede. Containeren må ikke berøres fra besætningsområdet, før den er vasket og desinficeret efter tømning.

04 Foder, strøelse og udmugning

- 04.1 Foder og strøelse må ikke have været i kontakt med andre svin eller transporteres på vogn, der har været anvendt til transport af svin.
- 04.2 Lofter og lukkede ladebygninger, der anvendes til halmstrøelse, skal medtages i besætningsområdet, hvis de er sammenbygget med stalde.
- 04.3 Foder og strøelse skal indleveres efter procedurer og overholde karantænetider, som er fastsat af KS-Samarbejdsudvalget.
- 04.4 Udmugning skal så vidt muligt ske via helautomatisk skrabe anlæg eller gylleanlæg.

- 04.5 Anvendes manuel udmugning skal det ske efter procedurer fastsat af KS-Samarbejdsudvalget.
- 04.6 I fortank, der anvendes til returskyllning, må der ikke komme:
- a) udstyr, der anvendes i andre besætninger
  - b) gylle eller gylleprodukter, der har været i kontakt med udstyr, der benyttes i andre besætninger.
- 04.7 Ved aftaler om levering af gylle eller fast mæg til biogasanlæg, skal proceduren godkendes af den tilsynsførende dyrlæge inden første levering.

05 Indførelse af staldinventar, medicin, værktøj, andre dyrearter mv.

- 05.1 Der må kun indføres rent og desinficeret inventar, staldredskaber, værktøj, køretøjer, instrumenter, andre tekniske hjælpemidler og medicinflasker mv. i besætningsområdet. Hvis de pågældende hjælpemidler forud har været anvendt i andre svinebesætninger, skal de desuden gennemgå en karantænetid på mindst 12 timer før indførelsen.
- 05.2 Besætningsområdet skal sikres mod adgang af andre dyrearter.
- 05.3 Gyllefluer, leveret fra en virksomhed godkendt af Sundhedsstyrelsen, må tages direkte ind i besætningsområdet. Godkendte virksomheder kan ses på Sundhedsstyrelsens hjemmeside: www.spfsus.dk
- 05.4 Besætningsområdet skal sikres bedst muligt mod invasion af mus og rotter og skal ved tilstedeværelse af disse aktivt bekæmpes.

06 Kontrol af smitsomme sygdomme

- 06.1 Overførelse fra en karantænestald til en KS-station må først ske, når tilladelse hertil er givet af KS-stationens tilsynsførende dyrlæge og ornerne skal ledsages af sundhedsattest.
- 06.2 Ornerne skal være fri for skab, lus og dysenteri
- 06.3 Hvert karantænehold skal være fysisk adskilt, og der skal være separate forrum til hvert karantænehold på en karantænestald med flere karantænehold.
- 06.4 Personer med adgang til ornestationener og karantænestalde skal overholde besøgsrækkefølge og karantænetider fastsat af KS-samarbejdsudvalget.
- 06.5 Ornerne skal inden indsættelse på KS-stationen gennemgå vaccinationsprogram fastsat af KS-samarbejdsudvalget.
- 06.6 KS-samarbejdsudvalget fastsætter godkendte analysemetoder og laboratorier til overvågning for PRRS.
- 06.7 Orner i karantænestalde med PRRS-negative orner undersøges ved indsættelse i karantænestald for antistoffer mod PRRS.
- 06.8 Orner i karantænestalde med PRRS-negative orner undersøges før overførelse til KS-station for PRRS-virus og antistoffer mod PRRS.

- 06.9 Orner i karantænestalde med PRRS-vaccinerede orner følger vaccinationsprogram mod PRRS fastsat af KS-samarbejdsudvalget.
- 06.10 Orner i karantænestalde med PRRS-vaccinerede orner undersøges for dannelse af antistoffer mod PRRS. Kun orner, der har dannet antistoffer mod PRRS kan overføres til KS-station.
- 06.11 Orner i karantænestalde med PRRS-vaccinerede orner undersøges for PRRS-virus inden overførsel til KS-station.
- 06.12 KS-stationer med PRRS-negative orner overvåges hver uge for PRRS-virus samt hver anden uge tillige for antistoffer i et overvågningsprogram fastsat af KS-samarbejdsudvalget.
- 06.13 KS-stationer med PRRS-vaccinerede orner overvåges hver uge for PRRS-virus i et overvågningsprogram fastsat af KS-samarbejdsudvalget.
- 06.14 SEGES Sundhedskontrollen og tilsynsførende dyrlæge skal modtage svar på overvågningsprøver indenfor tidfrist fastsat af KS-samarbejdsudvalget.
- 06.15 Ethvert fund af reagenter for PRRS medfører faglig vurdering af, hvad der skal ske i det videre forløb. Denne faglige vurdering foretages af, SEGES, Sundhedskontrollen i samarbejde med KS-stationens tilsynsførende dyrlæge efter retningslinjer fastsat af KS-samarbejdsudvalget.
- 06.16 Ved indførelse af salgsstop på KS-station skal SEGES, Sundhedskontrollen straks, og senest indenfor en time, efter modtagelse af laboratoriesvaret, sende information ud om, at en KS-station har fået salgsstop og hvorfor. Informationen sendes til modtagere fastsat af KS-samarbejdsudvalget, herunder DanBred avl- og opformeringsbesætninger og praktiserende svinedyrlæger.
- 06.17 KS-selskabet skal indenfor 3 timer efter modtagelse af det skriftlige salgsstop have informeret skriftligt om salgsstoppet til kunder, som har modtaget sæd fra den pågældende KS-station indenfor de sidste 2 uger via et etableret informationssystem.
- 06.18 Ornestationerne skal mindst hver 6. måned opdatere kontaktoplysninger på kunder, samt mindst 1 gang årligt afholde en beredskabsøvelse, hvor virksomhedens personale tester kvaliteten af informationssystemet. SEGES, Sundhedskontrollen skal overvære øvelsen og godkende det opnåede resultat.
- 06.19 Ved indførelse af salgsstop på karantænestald skal SEGES, Sundhedskontrollen straks, og senest indenfor en time, efter modtagelse af laboratoriesvaret, sende information ud om, at en KS-station har fået salgsstop og hvorfor. Informationen sendes til modtagere fastsat af KS-samarbejdsudvalget.

07 Drift af laboratorier

- 07.1 Laboratorieområdet skal holdes afspærret fra omgivelserne. Yderdøren skal altid være

- aflåst. Øvrige adgangsveje skal være sikret mod umiddelbar indgang udefra.
- 07.2 Ved personadgang skal der ske skifte af tøj og sko og karantænetider følger krav til besætningsområdet.
- 07.3 Sæddoser (pose/tube) fra PRRS-vaccinerede orner skal være tydeligt mærkede, så det klart fremgår, at der er tale om sæd fra PRRS-vaccinerede orner.
- 07.4 Hvis sæden fra PRRS-negative og PRRS-vaccinerede orner skal behandles og fyldes i sædemballage i samme laboratoriefaciliteter, skal procedurer fastsat af KS-samarbejdsudvalget overholdes.
- 07.5 Sæddoser (poser/tuber) fra PRRS-vaccinerede orner og fra PRRS-negative orner kan pakkes til forsendelse i samme pakkerum.
- 07.7 Sæddoser fra PRRS-negative orner kan pakkes med sæd fra PRRS-vaccinerede og forsendes i samme pakke til samme CHR-nummer (kunde), hvis modtageren af sæden (kunden) har accepteret at modtage sæd fra PRRS-vaccinerede orner. Det skal klart fremgå af følgesedlen, at forsendelsespakken indeholder sæd fra PRRS-vaccinerede orner.

Kapitel 3

Produktion og kvalitetskontrol i produktionen af sæddoser

01 Omfang

Reglerne omfatter hygiejne, sædundersøgelse, fortynding, produktionsmetode samt kvalitetskontrol.

- 01.1 Sædkvaliteten for alle nyindsatte orner kontrolleres og godkendes inden ornen sættes i produktion. Derudover undersøges sædcellernes bevægelighed ved første godkendte spring med CASA og KS-ornerne rangeres efter forventet fertilitet. KS-selskaberne informeres hver uge om hvilke orner der er de 15 procent lavest rangeret og disse orner undersøges nærmere.
- 01.2 En sædundersøgelse i overensstemmelse med reglerne for DanBred KS-stationer giver ikke garanti for drægtighed, men undersøgelsen vurderer sædens kvalitet og giver mulighed for at udpege orner, som ikke er egnede til KS, fordi nedsat frugtbarhed ikke kan udelukkes.
- 01.3 Til brug for analyser af KS-selskabernes drift og produktkvalitet samt ornernes sædproduktion og -kvalitet opsamles en række registreringer, som indberettes mindst én gang ugentligt af KS-selskaberne til Databank for Svineavl. Resultaterne ligger løbende på SEGES Rapportering
- 01.4 Personalet i stalden modtager undervisning i tapning og hygiejne (orne, fantom og opsamling) inden de selvstændigt går i gang med at tappe orner. Derudover deltager de i løbende hygiejnekurser.

- 01.5 Personalet i laboratoriet modtager undervisning inden de begynder at arbejde selvstændigt. Undervisningen omfatter:
- Rutiner til analyse af sæd (motilitet, koncentrationsbestemmelse)
  - Produktion (ansatte skal kende vejledningerne).
  - Hygiejne og kvalitetskontrol incl. materialetest.
- Undervisningen er fastlagt i samarbejde med SEGES Svineproduktion.
- 01.6 Der gennemføres to gange årligt auditbesøg af den tilsynsførende dyrlæge på laboratoriet, som gennemgår hygiejnen, sikrer at personalet har forstået og følger vejledningerne, samt at de anvendte materialer er testet for sædvenlighed.
- 01.7 Der bruges EDTA-ornesædsfortynder, men til produktionssæd kan anvende en anden fortynder, som er testet og godkendt af SEGES Svineproduktion.
- 01.8 Fortynderen skal indeholde 112 µg amoxicillin pr. ml, 112 µg gentamycin pr. ml samt 33 mg tylosintatrat pr. liter. Indhold af amoxicillin, gentamycin og tylosintatrat er angivet som "aktivt stof".
- 01.9 Koncentrationsbestemmelsen, der bruges til beregning af fortynding af sæden, udføres med NucleoCounter SP-100 (SP-100).
- 01.10 Hver enkelt sæddose er mærket med KS-station, dato for sædopsamling, ornens race, kodenr. eller ornensr samt om sæden er fra PRRS-vaccineret KS-station.
- 01.11 Alle materialer, som sæden er i direkte kontakt med, bliver løbende kontrolleret for sædvenlighed.
- 01.12 Der gennemføres et systematisk kontrolprogram for sædkoncentration, motilitet og kimtal i den løbende sædproduktion
- 01.13 Kvalitetskravet for løbende kontrol af produktionssæddoser er, at 95 % af alle doser skal indeholde mere end 1,75 mia. sædceller pr. dose, korrigeret for motilitet. Det er målet, at ingen sæddoser indeholder mindre end 1,5 mia. sædceller pr. sæddose, korrigeret for motilitet.
- For navnesæddoser fra Duroc- Landrace- og Yorkshire-orner er kravet, at 95 % af alle doser skal indeholde mere end 2,1 mia. sædceller pr. dose, korrigeret for motilitet. Det er målet, at ingen sæddoser indeholder mindre end 1,8 mia. sædceller pr. sæddose, korrigeret for motilitet.
- 01.14 SEGES Svineproduktion gennemfører en løbende uanmeldt kontrol af sæddoserne, som indsamles hos kunderne. Resultaterne offentliggøres løbende på SEGES Svineproduktions hjemmeside.